

مردی که کابوس اسرائیل شد

یحیی سنوار، مردی از جنس مبارزه و مقاومت و نماد بی‌باکی و ایستادگی در برابر ده‌ها سال جنایات، ظلم‌ها و اشغالگری‌های رژیم صهیونیستی مردادماه سال جاری و بعد از شهادت اسماعیل هنیه...

یحیی سنوار، مردی از جنس مبارزه و مقاومت و نماد بی‌باکی و ایستادگی در برابر ده‌ها سال جنایات، ظلم‌ها و اشغالگری‌های رژیم صهیونیستی مردادماه سال جاری و بعد از شهادت اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت حماس، به عنوان جایگزین وی، پرچم این گروه مقاومت را به دست گرفت.

یحیی ابراهیم حسن السنوار، مشهور به «ابو ابراهیم» متولد ۲۹ اکتبر ۱۹۶۲ میلادی (۷ آبان ۱۳۴۱) در اردوگاه پناهندگان خان یونس در نوار غزه است. سنوار از پدر و مادری متولد شد که در جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۴۸ از عسقلان آواره شده بودند. این اردوگاه مملو از خانواده‌های فقیر بود که در شرایط بدی زندگی می‌کردند و برای خدمات اولیه به آژانس امداد و کار سازمان ملل متحد (UNRWA) متکی بودند. وی در اوایل دهه ۱۹۸۰ (۱۳۵۸) در دانشگاه اسلامی غزه ثبت نام کرد، جایی که مطالعه او در زبان عربی به شکل دادن شخصیت کاریزماتیک او کمک کرد. در زمانی وارد دانشگاه شد که بسیاری از جوانان فلسطینی در نوار غزه به دنبال اسلام‌گرایی بودند تا مناقشه اسرائیل و فلسطین را پس از دهه‌ها که پان‌عرب‌یسم نتوانسته بود این کار را انجام دهد، حل و فصل کنند. سازمان‌های دانشجویی که اندیشه اسلامی را با ناسیونالیسم فلسطینی ترکیب می‌کردند به سرعت در حال رشد بودند. در سال ۱۹۸۲ سنوار به دلیل مشارکت در چنین سازمان‌هایی بازداشت شد؛ اگرچه هیچ اتهام رسمی وجود نداشت.

در سال ۱۹۸۵ (۱۳۶۳) پیش از تشکیل حماس، سنوار به سازماندهی المجد (مناحمت الجهاد و الدعوه) سازمان «جهاد و دعوت» (ترویج آرمان‌های اسلامی) کمک کرد. المجد شبکه‌ای از جوانان مسلمان که مأمور افشای هویت جاسوسان فلسطینی بودند و در سال‌های اخیر توسط اسرائیل استخدام شده بودند. زمانی که حماس در سال ۱۹۸۷ تشکیل شد، المجد در بخش امنیتی آن قرار گرفت. در سال ۱۹۸۸ مشخص شد که این شبکه دارای سلاح است و سنوار چندین هفته توسط اسرائیل بازداشت شد. سال بعد، او به اتهام قتل جاسوسان اسرائیل به چهار حبس ابد محکوم شد. او در زندان، بیشتر اوقات فراغت‌ش را صرف مطالعه خواندن روزنامه‌های اسرائیلی و تسلط کامل به زبان عبری کرد.

سنوار در زندان، بیشتر اوقات فراغت‌ش را صرف مطالعه خواندن روزنامه‌های اسرائیلی و تسلط کامل به زبان عبری کرد. او طی ۲۲ سال اسارت در درون زندان، رمان «خار و میخک» را به زبان عبری نوشت و ۵ کتاب را از عبری و انگلیسی به عربی ترجمه کرد و در صدر پرکارترین زندانیان نویسنده تاریخ قرار گرفت. برخی از مهم‌ترین وقایع در مسئله اسرائیل و فلسطین در طول دهه‌های زندان سنوار رخ داد. در اوایل دهه ۱۹۹۰ (۱۳۶۸) سازمان آزادی بخش فلسطین (ساف) و رژیم اسرائیل، پیمان اسلو را منعقد کردند که در ازای به رسمیت شناختن حق موجودیت رژیم اسرائیل توسط ساف، روند صلحی را برای ایجاد یک کشور دو دولتی تعیین کرد.

این روند با بمب‌گذاری‌های انتحاری توسط حماس و ترور «اسحاق رابین» نخست‌وزیر اسرائیل در سال ۱۹۹۵ توسط یک یهودی از مسیر خارج شد اما امید برای بازگرداندن روند به مسیر اصلی برای چندین سال باقی ماند. این بارقه امید در طول انتفاضه دوم فلسطین (قیام ۲۰۰۵-۲۰۰۰) و در انتخابات سال ۲۰۰۶ (۱۳۸۴) زمانی که فلسطینیان با رأی بالا به حماس، ناامیدی خود را از ساف ثبت کردند، کمرنگ شد. در نتیجه، روابط بین اسرائیل و تشکیلات خودگردان موقت فلسطین (PA) که در توافق نامه اسلو ایجاد شده بود، بیش از پیش بدتر شد. در سال ۲۰۰۷، زمانی که درگیری‌های جناحی در داخل تشکیلات خودگردان، حماس را تنها مسئول نوار غزه کرد، اسرائیل و مصر این منطقه را محاصره کردند و زمینه را برای چندین درگیری مسلحانه بین حماس و صهیونیست‌ها در سال‌های آینده فراهم کردند؛ تا زمانی که سنوار در سال ۲۰۱۱ (۱۳۸۹) آزاد شد، درهای صلح هم باز و هم بسته شده بود و او هیچیک از خوش‌بینی‌های دوران اسلو را از نزدیک مشاهده نکرده بود.

آزادی یحیی سنوار به عنوان بخشی از مبادله زندانیان برجسته با «گیلاد شالیت» انجام شد. شالیت، سرباز نیروهای دفاعی اسرائیل (IDF) در سال ۲۰۰۶ در حالی که در گذرگاه مرزی مستقر بود توسط حماس دستگیر شده بود. پس از چندین تلاش ناموفق برای میانجیگری آزادی شالیت، مصر و آلمان توافقی را برای آزادی او در اکتبر ۲۰۱۱ منعقد کردند. برادر سنوار، محمد، که به نگهداری شالیت گماشته شده بود، اصرار داشت سنوار در مبادله گنجانده شود. در همان روزی که شالیت آزاد شد، سنوار جزو نخستین گروه از اسیران فلسطینی بود که به نوار غزه بازگردانده شدند. زمانی که او وارد غزه شد، پیشانی بند سبز نمادین حماس را بر تن داشت.

در آوریل ۲۰۱۲ (فروردین ۱۳۹۱) تنها چند ماه پس از آزادی، سنوار به عنوان یکی از اعضای دفتر سیاسی حماس در نوار غزه انتخاب شد. او از تجربه هایش به عنوان رهبر در زندان رژیم صهیونیستی استفاده کرد و در میان حماس به دلیل گردهم آوردن هم بندی هایش شهرت پیدا کرد. او از شبه نظامیان خواست اسرائیلی ها را دستگیر کنند و باعث شد ایالات متحده در سال ۲۰۱۵ سنوار را به فهرست تروریست های جهانی خود اضافه کند. در این میان، حماس در تلاش بود تا جایگاهش را در نوار غزه حفظ کند زیرا به دلیل درگیری با رژیم اسرائیل تضعیف شده بود. در این شرایط بود که سنوار در سال ۲۰۱۷ (۱۳۹۶) به عنوان رئیس حماس در نوار غزه انتخاب شد. ماه ها پس از به دست گرفتن کنترل حماس توسط سنوار، این جنبش یک توافق آشتی با تشکیلات خودگردان منعقد و برای نخستین بار از سال ۲۰۰۷، کنترل بیشتر نوار غزه را برای مدت کوتاهی به تشکیلات خودگردان واگذار کرد. روابط با مصر نیز بهبود یافت و کشور همسایه، محدودیت های خود را در گذرگاه مرزی با نوار غزه کاهش داد. این گروه همچنین برای برقراری روابط با ایران تماس گرفت و ایران، حماس را به شبکه متحدانش بازگرداند و حمایت از آن را از سر گرفت.

او در سال ۲۰۲۲ در یک گردهمایی به مناسبت سالگرد تأسیس حماس، از هر یک از افراد خواست اگر اسرائیل برای آزادی اسیران فلسطینی به توافق نرسد «آماده قیام مانند طوفان برای دفاع از الاقصی باشید. ما در سیل خروشان، با موشک های بی پایان و در سیل سربازان بی حد و حصر به سوی شما خواهیم آمد. ما با میلیون ها نفر از مردم خود (امت) یکی پس از دیگری به سراغ شما خواهیم آمد.» سنوار از مدتها پیش در صدر فهرست افراد تحت تعقیب اسرائیل قرار داشت و اخیراً که وی به ریاست دفتر سیاسی حماس انتخاب شد، انگیزه اسرائیل برای ترور وی افزایش یافت. آژانس های امنیتی اسرائیل او را طراح برنامه ریزی و اجرای حملات ۷ اکتبر ۲۰۲۳ (۱۵ مهر ۱۴۰۲) می دانند بعد از عملیات «طوفان الاقصی» نام سنوار بارها از سوی تعدادی از مقام های ارشد رژیم اسرائیل از جمله «یوآو گالانت» وزیر دفاع اعلام شد. سرانجام وی پس از سال ها مبارزه با رژیم غاصب صهیونیستی و وقف زندگی خود به فلسطین جان خود را در راه آزادی آن فدا کرد. چ

ایکنا